

Vítejte v Euroregionu Beskydy

Realizováno z projektu „Cezhraničný turizmus v Euroregióně Beskydy“ spolufinancovaného z prostriedkov ERDF v rámci OPPS SK-CZ 2007-2013

PROGRAM
CEZHRANIČNEJ
SPOLUPRÁCE

SLOVENSKÁ REPUBLIKA
ČESKÁ REPUBLIKA

EUROREGION BESKYDY

EURÓPSKA ÚNIA
EURÓPSKY FOND
REGIONÁLNEHO ROZVOJA
SPOLOČNE BEZ HRANÍC

Anketní otázky

Co by návštěvník Vašeho regionu určitě neměl opomenout?

„Těmi nejznámějšími atrakcemi je samozřejmě Lysá hora a kostel na Prašivé. Nejsou to ale zajímavosti jediné, kromě Lysé hory si může turista udělat „výšlap“ na Kotař, Bílý Kříž, může projít turistickou stezkou Prameny Morávky, naučnou stezkou Dobré. Mezi zajímavé památky patří nejen zmíněný dřevěný kostel na Prašivé, ale i turistická chata tamtéž, kostel sv. Jana Nepomuckého v Pražmě, bývalé fojtství Harenda v Dobraticích či malé muzeum v Raškovicích. Máme ale co nabídnout i v jiné oblasti. Technickou zajímavostí je nejen přehrada a vodní dílo Morávka, ale i rozdělovací jez ve Vyšních Lhotách. Region je také protkán množstvím cykloturistických tras. K návštěvě vybízí i víceúčelový sportovní areál v Dobré, tenisový kurt ve Vyšních Lhotách a pro více adrenalinové zážitky je připraven Bike park Sviňorky na Morávce nebo paragliding a tandemové seskoky na Prašivé ve Vyšních Lhotách. V zimě je k dispozici na Morávce a Krásné několik lyžařských vleků vhodných i pro děti.“

„Na Slovensku je len veľmi málo miest, v blízkosti ktorých sa stretáva toľko horopisných celkov – Kysucké Beskydy, Kysucká vrchovina, Javorníky, Turzovská vrchovina a Moravskosliezske Beskydy. Práve pre geografickú polohu, krásne pohoria a nedotknutú prírodu považujem Čadcu za najkrajší kút Slovenska.

Čadca však nie krásna len svojou prírodou. V centre mesta máme niekoľko miest, ktoré stoja za návštěvu. Spomeniem napr. čadčiansky kostol sv. Bartolomeja – pátróna mesta, ktorý bol postavený v roku 1783 a ktorý je typický svojou barokovou výzdobou na hlavnom oltári a barokovej kazateľnici. Cestu ku chrámu lemuju stáročné lípy a jeho hlavný oltár zdobi vzácný obraz „Umučenie sv. Bartolomeja“, ktorý namaloval známy slovenský maliar Jozef Božetech Klemens. Do histórie Čadce sa zapísalo aj Slovenské národné povstanie, predovšetkým pobyt J. M. Hurbana a L. Štúra. Na mieste sídla Slovenskej národnej rady stojí v súčasnosti pamätník Slovenského povstania, ktorý pripomína našim obyvateľom, že Čadca v tomto období bola hlavným mestom oslobodzovaného Slovenska.

V prímešskej časti Milošová-Megoňky máme najzáhadnejší prírodný výtvor nielen na Slovensku, ale aj na svete – kamenné gule, o ktorých sa povídá, že majú rôzne liečebné účinky. Súčasťou okolia mesta sú aj unikátné osady, ľudovo nazývané „pláce“, roztrúsené vysoko v kopcoch, ktoré patria k typickému koloritu tejto časti Slovenska, či pramene slabě mineralizovanej vody s obsahom sírovodíku.

Za zmienku stoja určite aj drevěné sochy, ktoré zdobia naše mesto a prispievajú k jeho skrášleniu a zatraktívneniu, Kysucká galéria, či Múzeum Kysuckej dediny v Novej Bystrici.“

Na anketní otázky k turistickému ruchu odpovídá primátor města Čadca a předseda Združenia miest a obcí Kysúc Jozef Vražel, spolu s Danou Vlčkovou, starostkou Vyšních Lhot a předsedkyní Sdružení obcí povodí Morávky

Jaký typ turistů Váš region nejlépe uspokoje?

„V regionu se na polovině našeho území nachází Chráněná krajinná oblast Beskydy, Ptačí oblast a Natura 2000. I z tohoto důvodu nejrudeji vítáme turisty a cykloturisty s ekologickým cítěním a kladným vztahem k přírodě. Region je nevhodnější právě pro návštěvníky obdivující krásu přírody, vychutnávající si klidné a zachovalé prostředí. Trasy pěší i cyklo jsou různých náročností, takže bude uspokojen nejen náročný cyklista, ale i rodiny s dětmi vyhledávající k odpočinku a načerpání nových sil klidnou a finančně nenáročnou relaxaci v krásné přírodě.“

Myslím si, že Čadca má čo ponúknut každému typu návštěvníka. Pri návštěve nášho mesta môžete využiť služby Informačnej kancelárie na Matičnom námestí, ktorá poskytuje komplexné informácie o ubytovaní a stravovaní, turistických atraktívach, kultúrnych pamiatkach, osobnostiach regiónu.

Ak sa radi túlate prírodou, tak práve na Kysuciach nájdete širokú ponuku možností na aktívny oddych a relaxáciu. Prehľadne značené lesné cesty a chodníky vhodné na pešiu turistiku, Kysucká cyklomagistrála, či množstvo kvalitných lyžiarskych zjazdoviek či bežeckých tratí, ktoré uspokoja všetkých milovníkov bielejch športov. Na území mesta sa nachádzajú náročné a menej náročné turistické trasy celým regiónom, 44 km cyklotrás, dve komplexné strediská cestovného ruchu v okrese: Snowparadise Veľká Rača – Oščadnica a Ski Makov. V letnom období sú tu jedinečné možnosti rybolovu v stojatých vodách (rybník v Milošovej) a tečúcich vodách (Kysuca a jej prítoky) a poľovníctva.“

Kam pozvete například zahraniční delegaci, budete-li jí chtít doprát gastronomický zážitek?

„Při vstupu do našeho regionu již v obci Dobrá můžete v prostorech bývalé panské sýpky, dnešní restaurace Na Sýpce, uspokojit touhu po historických informacích, ale i v příjemném prostředí ukonjit hladový žaludek návštěvníka. Zklamání nebude ani ve Vojkovicích v restauraci U Koníčka, která je zároveň pivovarem s vlastním kvasnicovým pivem. Restaurace Kohutka ve Vyšních Lhotách nabízí nejen vyhlášené pokrmy, ale zároveň nádherný výhled do krajiny z příjemného prostředí venkovní terasy s malým bazénem a leží přímo na cykloturistické trase. V nově zrekonstruované Adámkově vile v Raškovicích kromě dobrého jídla nabízí i nocleh v luxusních apartmánech. Hladoví ale návštěvníci nezůstanou ani v ostatních částech regionu, pohostit je jsou připravena i ostatní pohostinství včetně horských chat na turistických trasách.“

„V centre mesta máme niekoľko výborných reštaurácií, ktoré ponúkajú tradičné sloven-

ské, ale aj inokrajné jedlá. Určite by sme pozvali návštěvníků do Horského hotela Husárik, ktorý ponúka nezabudnuteľný výhľad a výbornú kuchynu, do reštaurácie Del Nicky Restaurant Pizzeria & Caffeteria, do rodinného penziónu Medea, či do REŠTAURÁCIA CITY Café & Restaurant. V prípade chute na dobrý zákusok by sme jednoznačne doporučili cukráreň MIAMI, ktorá sa nachádza v centre mesta a ponúka široký výber lahodných záuskov.“

Co region za poslední roky udělal pro turismus?

„Region se snaží společnými silami naše přírodní krásy propagovat. V minulých letech byly vydány nejen mapky regionu s popisem atraktivit jednotlivých obcí, o ubytování v oblasti, ale také velmi krásné brožury Klenoty povodí Morávky a Tvář mikroregionu. O našem regionu byl také natočen krátký propagační film, který byl promítán na několika veletrzích. Nově byly otevřeny uvedené naučné stezky Morávka a Dobrá, obec Krásná natáhla film, který získal na Tour Regionu Filmu v Karlových Varech v roce 2008 cenu poroty. Naším novým záměrem je Naučná stezka Prašivá, do které je zapojeno 11 obcí a partneři z polského regionu, a doufáme, že v roce 2010 bude otevřena. Na tento projekt se velmi těšíme, stezka bude hvězdicová, z tohoto důvodu i v rámci naší republiky raritní, a zapojení tolička obcí je dalším slibným krokem při propagaci našeho krásného regionu.“

„Myslím si, že mesto Čadca má dobrú perspektívę pre rozvoj cestového ruchu hlavne z hľadiska jeho polohy. Kultúrne a historické pamiatky, ľudová architektúra a tradície, ale najmä prírodné danosti a športovo-rekreačné možnosti vytvárajú vhodné podmienky pre dlhodobý aj krátkodobý pobyt návštěvníkov v Čadci počas celého roka. Poloha okresu Čadca, jej prírodné a klimatické podmienky dajú tejto oblasti vysoký potenciál na zimné športy – bežecké i zjazdové lyžovanie, turistiku, cykloturistiku, agroturistiku apod.“

Cestovný ruch na Kysuciach môže mať rôzne formy, nakoľko rekreačný potenciál okresu je veľký. Najvyužívanejší druh turizmu, ktorý mesto Čadca ponúka, je horský turizmus. Jeho využitie je v rámci celoročného záberu, kde v zime dominujú lyžiarske športy a v lete turistika.

Snahu o systémovú koordinovanosť činností v tomto smere vyvíja Združenie turizmu – region Kysuce a Informačné centrum mesta Čadca. Domnievam sa, že pre náš cestovný ruch sú najvýznamnejšie dlhodobé pobity v turisticky atraktívnych oblastiach, ktoré podporujú kvalitné služby. Plánujeme investovať do atrakcií, podnikateľskej infraštruktúry, cieleného marketingu ako aj skvalitnenia služieb, pretože naša poloha nám dáva možnosť upútať turistov a prilákať ich opäťovne do nášho regiónu.“

Kaštieľ Radola – Národná kultúrna pamiatka SR

Kaštieľ patrí medzi najstaršie historické objekty na Kysuciach so sídlom v obci Radola. Pochádza z druhej tretiny 16. storočia a predstavuje renesančný typ zemianskeho sídla. Po rekonštrukcii

kaštieľa tu bola od roku 1983 sprístupnená stála expozícia **Staršie dejiny Kysúc**, ktorá však v súčasnosti nesie názov **Najstaršie dejiny Kysúc** od mladšieho paleolitu po stredovek. Návštěvní-

kom je v nej predstavený život človeka v období najstaršieho osídlenia Kysúc, nástroje vyrobené z kameňa, ktoré sa používali na lov zvierat, polonice na pochovávanie mŕtvyh, keramika zo zá-

verečnej etape existencie sídliska a hradiska, stredoveká keramika, pomôcky pre základné životné potreby. Prekvapením pre všetkých návštěvníkov je replika mamutieho mláďaťa. Ďalšou stálou expozíciou je **Meštianske bývanie na Kysuciach** s ukázkou interiérového zariadenia mestských sídiel – Kysuckého Nového Mesta a Čadce. V roku 2008 bola sprístupnená nová expozícia – **Remešelné tradície na Kysuciach**, v ktorej sú vybrané cehové a ľudové remeslá v minulosti: kováčstvo, kožušníctvo, debnárstvo, kolárstvo, krajírstvo, drožiarstvo, pohostinstvo a výčapníctvo. Krátkodobé výstavy konajúce sa vo výstavných priestoroch sú tematicky rôznorodé a dopĺňané prednáškami, videoprojekciami, prezentačnými podujatiami.

Kalendárium na rok 2010

Prechádzka storočiami – Budatínsky zámok

5. 2. – 28. 3. 2010

- O vývoji Budatínskeho hradu od geologického vzniku hradného brala cez história, výstavbu hradu, prestavby hradu na zámok až po posledného vlastníka Gejzu Csákiho. Zo zbierok Po-

važského múzea v Žiline.

Homolová, Hrizek, Mlích – z tvorby

1. 4. – 10. 5. 2010

- Výstava neprofesionálnych výtvarníkov, členov Združenia výtvarníkov stredoslovenského kraja.

Záhračný svet hráčiek z kindervajec

4. 4. – 5. 7. 2010

- Zo súkromnej zbierky Luboša Richtarika z Martina.

Kaligramy

14. 5. – 5. 7. 2010

- Výstava kaligramov zo zbierky Miroslava Koupila, člena svetovej a českej nonsensovej poézie – Non-sens z Českej republiky.

Symbolika liturgických

textílií

12. 7. – 30. 9. 2010

- Obradové cirkevné odevy zo zbierok Oravského múzea v Dolnom Kubíne.

Ako liptovský murári pomáhali stavať Budapešť

7. 10. – 30. 11. 2010

- Výstava obrazom a textom podávala ucelený obraz o liptovských mu-

rároch, ktorí v minulosti v čase hospodárskej krízy odchádzali za prácou do susedného Maďarska. Zo zbierok SM v Martine.

Betlehemy ako ich nepoznáme

10. 12. 2010 – 31. 1. 2011

- Výstava betlehémov vyrobených z rôzneho prírodného materiálu.

Prezentačné podujatia:

apríl – máj 2010

Tvorivé dielne – škola drôtovania pre žiakov ZŠ.
15. 5. 2010

Stretnutie s tvorcom kaligramov Miroslavom Koupilom.

24. 6. 2010

živý šach
- v spolupráci s poľským partnerom
- súťaž slovenského a

poľského tímu študentov

27. 6. 2010

Večerné divadelné predstavenie.

18. 7. 2010

Letné radoľské slávnosti.

22. 8. 2010

Stredoveká kuchyňa ponuka jedál zo stredovekých receptúr.

10. 9. 2010

Presný zásah

- v spolupráci s poľským partnerom

- lukostrelba pre začiatočníkov, strieľanie na terč, ukážky lukostrelby

24. 9. 2010

Stredoveká kuchyňa

- v spolupráci s poľským partnerom

- prezentácia tradičných dobových jedál

- prehliadka historického

šermu

31. 10. 2010

Hudobný koncert starej hudby.

12. 12. 2010

Vianoce v kaštieli. Vianočné zvyky a obyčeje v podaní FS z Kysúc.

Kontakt

www.kysuckemuzeum.sk

e-mail: kastiel@kysuckemuzeum.sk

telefón: 00421/(0)41/421 25 05

Otvorené pre verejnosť:

Pondelok – piatok 8.00 – 16.00 hod.

Sobota – nedele 10.00 – 16.00 hod.

Pamiatky mesta Čadca

Kostol sv. Bartolomeja

Postavený v rokoch 1734-35 v barokovom slohu so vzácnym obrazom na hlavnom oltári od J. B. Klemensa.

Pôvodný drevený kostolík z roku 1674 bol veľmi jednoduchý, chudobný bez finančných prostriedkov okrem zvončeka. Bol vyzdobený rozličnými sochami a obrazmi. Mal dvojityj chór, oltár s maľovaným obrazom narodeného Ježiška. Mal tiež dva zvony, dva kalichy,

jeden zlatý s paténou a druhý cínový. Duchovným pastierom v tom období tu bol Ján Rybanský.

V roku 1734 na mieste starého kostola bol postavený murovaný kostol, ktorý tu stojí dodnes a tiež je zasvätený svätému Bartolomejovi. Dĺžka kostola je 38 m a šírka 16 m. Veža je vysoká 36 m. Uvádzia sa, že veža kostola bola dostavaná v roku 1778. Ale pri oprave veže kostola v roku 1984 sa našla listina, v

ktornej sa píše, že veža bola postavená v roku 1794. V roku 1751 a 1783 boli pristavené kaplnky z boku veže. Hlavný oltár je z roku 1762. Oltárny obraz svätého Bartolomeja maľoval Jozef Božetech Klemens. Obraz Panny Márie Nanebovzatej je ešte zo starého kostola. Sochy na oltári znázorňujú: sv. Joachima, sv. Annu, sv. pápeža Gregora Veľkého a v pozadí je obraz Zhodenia sv. Jána Nepouckého z mosta. Socha Panny Márie nad vchodom kostola bola umiestnená v roku 1785. Kostol bol v minulosti renovovaný v roku 1836 a 1899.

Mestský dom

V júli 1930 sa obecné zastupiteľstvo rozhodlo vybudovať nový obecný dom. V tom období bol práve na predaj dom nazývaný podľa jeho pôvodnej funkcie „mýto“. Mesto sa rozhodlo tento dom odkúpiť, zbúrať a na jeho mieste postaviť nový obecný dom, v ktorom by sa umiestnili viaceré úrady – poštový, štátны, mernický, berný, dôchodkovej kontroly a prípadne aj obecný úrad. Dovtedajší obecný dom by sa určil na sociálne účely.

Vypracovaním projektu a rozpočtu nového obecného domu bol povolený žilinský architekt Z. Wertheimer, ktorý mal nad budovaným domom aj stavebný dozor.

Samotná stavba začala

v roku 1931, dobudovaná bola v roku 1932. Nová budova obecného domu (terajší Mestský dom) bola postavená ako trojpodlažná, symetricky riešená rohová dispozícia má o 2 podlažia prevýšený stredný rizalit s podlubím, vertikálne pôsobenie rizalitu zdôrazňujú lizény a hodinová veža v osi kompozície. Po dobudovaní sa tam umiestnili úrady – obecný, berný, katastrálny, mernický, dôchodková kontrola, pošta, konzumné družstvo Budúcnosť, mäsiar Kubica, obchodník Brichta, obuvník Jurčacko, prenajaté boli aj miestnosti určené na byty. Nakoniec sa prenajali aj priestory pre hostinec.

Je to jediná budova tohto druhu na Slovensku postavená v r. 1932-34.

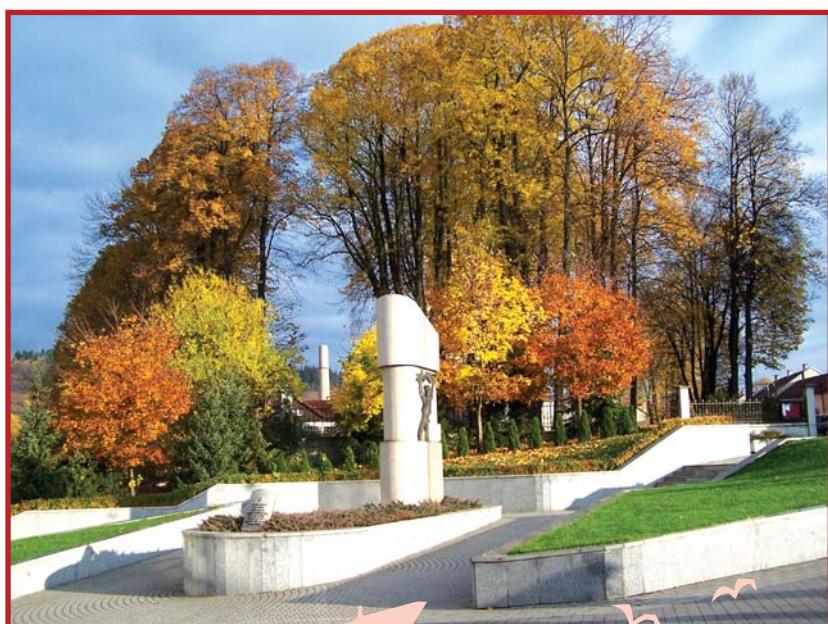
Pamätník Slovenského povstania 1848

Je umiestnený na Námestí slobody pred bránonou, vchodom do kostola sv. Bartolomeja. Označuje miesto bývalej fary, v ktorej začiatkom decembra 1848 sídlili predstaviteľia SNR (Ľ. Štúr, J. M. Hurban a vojenskí velitelia povstania) počas tzv. zim-

ného ťaženia slovenských dobrovoľníkov bojujúcich za slobodu slovenského národa. Vodcovia povstania tu vydali „Výzvu k národu slovenskému“. K bojovníkom sa v Čadci pridal 30 dobrovoľníkov. Na bývalej fare bola umiestnená pamätná ta-

buľa, ktorá bola po likvidácii fary kvôli výstavbe obchodného domu premiestnená na pamätník.

V roku 1998, pri 150. výročí Slovenského povstania 1848, bol celý areál zrekonštruovaný. Autorem pamätného reliéfu je sochár Vojtech Ihriský.

Tipy na výlet

KAMENNÉ GULE V ČADCI -MEGOŇKÁCH

sa nachádzajú v bezprostrednej hranici s Českou republikou, v katastri mesta Čadca, v časti Milošová - Megoňky. Prírodný útvar je svetovou geologickou ratriou. Obrovské kamenné gule sa vylupujú z okolitého kamenného

podložia. Majú vajcovitý až dokonalý guľovitý tvar a ich priemer sa pohybuje až do 2,6 m. Nálezisko bolo odkryté v lome, v ktorom sa ťažil kameň na stavebné účely. Geológovia nemajú na vznik gúľ jednoznačnú odpoveď. Ku lomu sa dá dostať autom, autobusom, resp. autobusovou mestskou do-

pravou na linke Čadca - Milošová. Vzdialenosť je 300 m od konečnej autobusovej zastávky.

SLOVENSKÝ ORLOJ V STAREJ BYSTRICI

Ide o najväčšiu drevenú sochu na Slovensku. Celková kompozícia predstavuje sediacu Madonu, Sedembolestnú Pannu Máriu, patronku Slovenska.

Šest bronzových plastík, ktoré sú umiestnené vo výklenkoch orloja: z najstaršieho obdobia je to knieža Pribina, kráľ Svätopluk, z 19. storočia sú to kodifikátori slovenského jazyka Anton Bernolák a Ľudovít Štúr, z 20. storočia je to Milan Rastislav Štefánik a Andrej Hlinka. V rámci historických postáv 19. a 20. storočia bol úmysel autorov vybrať po dve postavy z prostredia katolíckeho a po dve z prostredia evanjelického. Pozoruhodnosťou je taktiež vyobrazenie Pribinu s mečom v ruke a kráľa Svätopluka s kráľovskou korunou, ako kráľa starých Slovákov. Všetkých šesť plastík bolo odliatých z bronzu v ateliéri Tri kamene v Stupave.

Za poznáním na Lysou horu

Lysá hora je se svou nadmořskou výškou 1323 m majestátním symbolem celých Moravskoslezských Beskyd. Na jejím vrcholu byl vybudován 78 metrů vysoký televizní vysílač, který se stal typickou dominantou této hory. Za příznivého počasí se vám nabízejí nezapomenutelné výhledy na Malou Fatru, Martinské Hole, Kubinskou Hoľu, Západní, Vysoké a Belianské Tatry.

Lysá hora je protkaná řadou turistických tras a dokonce i dvěma větvemi naučné stezky. Ze všech okolních obcí ležících v údolí pod Lysou horou je možné podniknout různě náročné túry na vrchol. Pěšky můžete jít:

z Ostravice - 8,5 km - červená značka
Náročná a nejvíce frekventovaná trasa s velkým převýšením.

z Ostravice přes Mazák - 8 km - modrá a červená značka
Náročná trasa vedoucí kolem přírodní rezervace Mazák.

z Ostravice přes přehrada Šance - 10 km - žlutá značka
Náročná trasa, která trvá asi dvě a půl hodiny. Cesta vede okrajem Národní přírodní rezervace

Mazácký prales. Území, kterým se prochází, má velmi pěknou přírodu.

z Visalají - 8,5 km - zelená a červená značka

Nejpohodlnější trasa s nejmenším převýšením. Je vhodná pro děti i seniory, pro zimní výstupy na běžkách nebo v letním období na horských kolech.

z Krásné - 6 km - žlutá značka

Náročná trasa, která trvá asi dvě hodiny. Tato trasa je pro nadšené turisty, kteří milují borůvky, protože těch je po celé této trase opravdu hodně.

z Pražma - 14 km - modrá a červená značka.

Středně náročná trasa. Krásy zdejšího okolí přivedly do téhoto místa i slezského básníka Petra Bezruče. Pražmo zmíňuje hned v několika básních. Na zdejším hřbitově je také pochována slavná Maryčka Magdónová, pocházející z podhorské obce Krásná.

z Malenovic přes Ivančenu - 6,5 km - zelená a modrá značka

Náročná trasa vedoucí kolem Dřevjanky U Zbuja.

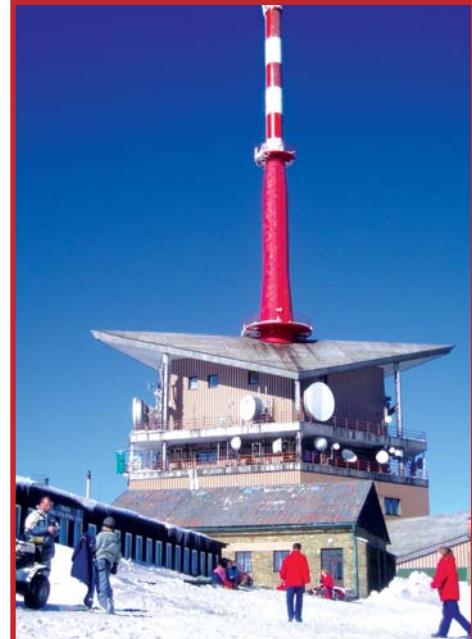
okolí. Trasa vede kolem kamenné mohyly Ivančena.

z Malenovic kolem Hospody U Veličků

- 7 km - žlutá a červená značka
Náročná trasa vedoucí lesom kolem Satinských vodopádů, nejstarší hospody v Beskydách U Veličků a Ondrášových dří. Je souběžná s jednou z větví naučné stezky.

z Nové Dědiny - 9,5 km - zelená a červená značka

Náročná trasa vedoucí kolem Dřevjanky U Zbuja.

Lesy ČR s. p. a obcemi Malenovice a Ostravice v roce 2006.

Vyrazit po ní lze ze dvou míst – od nádraží v obci Ostravice a z parkoviště v Malenovicích od hotelu Rajská bouda. Na trase dlouhé 16,5 km se setkáte s 15 zastávkami a dvěma doplňujícími infopanely na vrcholu. Obě větve se spojují na hřebeni Lukšince a stezka pak pokračuje na vrchol.

Středně náročná trasa vedoucí po hřebeni s překrásnými výhledy do

Kysucké Nové Mesto

Kysucké Nové Mesto leží na území zvanom Kysuce na severozápade Slovenska. Obklopujú ho lesy Javorníkov, Kysuckej Vrchoviny a Kysuckých Beskýd. Mesto sa rozprestiera na pravom brehu rieky Kysuca a žije v ňom viac ako 16.000 obyvateľov. Má výbornú polohu vedľa cesty medzinárodného významu E75 smerujúcej zo severu z Čadce do Žiliny. Krajské mesto Žilina je len 10 km od Kysuckého Nového Mesta. Do mesta sa dostanete mostom cez rieku Kysuca z obce Povina alebo z obce Radolá.

HISTÓRIA

Okolie Kysuckého Nového Mesta bolo osídlené už v praveku, predovšetkým v dobe bronzovej a laténskej (lužická a púchovská kultúra), o čom svedčia archeologické nálezy ulo-

žené v kaštieli v Radoli. Najstaršia písomne doložená obec na Kysuciach je Kysucké Nové Mesto. Prvá písomná zmienka o ňom je z roku 1254. Mestské výsady podľa Žilinského práva dostalo v roku 1325

s tržným právom a zároveň zmenilo pôvodný názov Jačatín. Rozmachom cehovej výroby, najmä súkenníctva, čižmárstva, drotárstva a iných, nastal aj rozvoj mesta. Získalo právo usporiadavať jar-

moky a panoval aj čulý obchod s blízkym Sliezkom a Poľskom. Neskôr významne k rozvoju mesta prispela drevárska a strojárska výroba. Architektúra mesta utrpela veľkým požiarom v roku 1904, po ktorom ostalo nepoškodených iba 30 domov. K rozmaru kultúry, hospodárstva, umenia a vzdelania v meste prispeло množstvo osobnosti. Medzi najvýznamnejšie patrí Dlhomír Poľský (Andrej Majer)

– kysucký básnik a národný buditeľ a Jozef Belanský – cirkevný hodnostár a banskobystrický biskup.

PAMIATKY

Jediný historický komplex zachovaný na Kysuciach je práve mestská pamiatková zóna historickej námestie s podlubím v Kysuckom Novom Meste. Domy na námestí so štvorcovým pôdorysom pochádzajú zo 17. storočia. Tu sa konali týždenné trhy a jarmoky. V strede námestia sa nachádza starý mestský dom. Ochrancom Kysuckého Nového Mesta je sv. Ján Nepomucký. Jeho socha postavená grófom Suňogom v roku 1761 dnes stojí na námestí.

Titulom najstarší na Kysuciach sa tiež pýší pôvodne gotický Kostol sv. Jakuba z 13. storočia, farský kostol. V roku 1906 bol prestavaný na neorománsky. Jeho súčasťou je aj Kaplnka sv. Kríža. Pred ním stojí pieskovcový barokový kríž. Druhý klasicistický Kostol nepoškv-

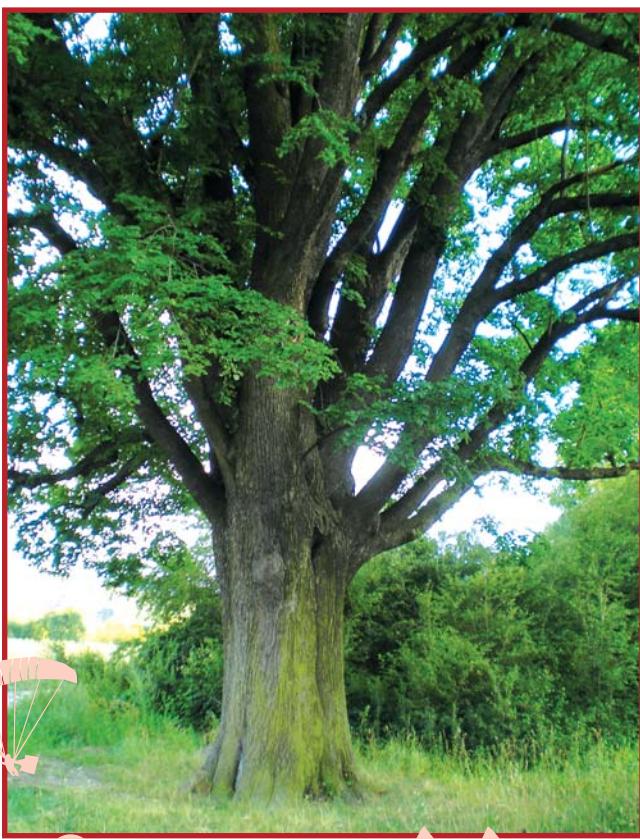
neného počatia Panny Márie je zaujímavý krásnym drevorezom parapetu s bohatou dekoráciou v tvare muší z 18. storočia.

Ďalšími pamiatkami, ktoré tvoria kultúrne dedičstvo mesta, sú meštiansky dom č. 9 z druhej polovice 18. storočia (dnes knižnica), pôvodne renesančný dom postavený v baroku č. 15 s plastikou madony na priečelí, budova fary, hotel Mýto či renesančný pivovar z druhej polovice 17. storočia, ktorého komín už desaťročia obýva rodina bocianov.

Nedaleko centra mesta je rodný dom básnika Dlhomíra Poľského – Andreja Majera, na jeho priečelí je umiestnená pamätná tabuľa.

Na nábreží rieky Kysuca je pomník, ktorý pripomína veľkú tragédiu – požiar v roku 1944. Je to pomník z bieleho kameňa s reliéfom zobrazujúcim monstranciu a obraz horiaceho mesta.

Jeden z prvých dvoch chránených stromov na

Kysuciach je lipa rastúca na severnom okraji intravilánu mesta a má viac ako 500 rokov.

KAŠTIEL RADOĽA

Kaštieľ Radoľa patrí medzi najstaršie kultúrne pamiatky na Kysuciach. Okolnosti stavby kaštieľa sú zatiaľ dosť nejasné. Poznatky z umelecko-historického výskumu kladú vznik jeho najstaršej časti do tretej štvrtiny 16. storočia. Pôvodne to bola štvorcová dvojpodlažná stavba s jedným obytným priestorom v každom podlaží, teda skôr obytná veža, aké majú svoj pôvod v stredoveku. V druhej polovici 17. storočia došlo k prestavbe objektu, zrejme v súvislosti s rozvojom majera, ktorého objekt kaštieľa sa stal centrom.

Zachovaný kaštieľ v Radoli predstavuje renesančný typ zemianskeho sídla a pôvodne bol zrejme opevnený hradobným múrom. Prestavbu objekt získal rozsiahle siene na prízemí a poschodí so schodištom. Jeho renesančný charakter dokazujú okna so šambránami a plastickými naklonenými rímsami, krížová klenba s hrebienkovou výzdobou uprostred, valená klenba s lunetami a náročné maľované kvádrovanie.

Objavená bola i pôvodná renesančná omietka.

RELAX

Kysucké Nové Mesto je obklopené nádhernou prírodou plnou krás: vysoké hory, lesné a rastlinné živočišstvo, lesy, doliny, riečky. V Chránenej krajinej oblasti Kysuce sú vyhlásené chránené prírodné rezervácie, z ktorých tri sú v blízkom okolí mesta: Rochovica, Brodnianka a Ľadonhora. Medzi prvými dvoma vrchmi bol samostane vyčlenený Chránený prírodný výtvor Kysucká Brána. Dominantom nad mestom je kopec Tábor.

Mesto je východzím mestom niekoľkých ľahších alebo ľahších turistických trás: KNM – Veľké Vreteno, KNM – Ľadonhora – Lutiše, KNM – Radoľa – Labanti, KNM – Ochodnica a iné. Môžete sa vydať na opustené kopanice roztrúsené po okolí so zachovanou pôvodnou ľudovou architektúrou, do okolitých kotlín s niekoľkými prameňmi minerálnej vody či na cykloturistiku.

Ďalšími možnosťami, ako príjemne relaxovať v Kysuckom Novom Meste, je rybárenie, hubárenie, chalupárenie a športovanie. V okolí sa nachádza množstvo lyžiarskych vlekov (Ostré, Horný

Vadičov, Veľká Rača), kúpaliská (Žilina, Rajecke Teplice) a priamo v meste športoviská (tenisový areál, futbalový štadión, mestská športová hala, bowling) a pod.

Cez deň je všetkým turistom v centre mesta prístupná mestská knižnica s verejným internetom zdarma, dennou tlačou a množstvom informácií nielen o meste, ale aj jeho okolí a celom Slovensku. V nočných hodinách je pre zájtkov chtivých turistov sprístupnené nočné pozorovanie hviezd v Kysuckej hvezdárni na Podstráni, špecializovanom zariadení na odborno-pozorovateľskú činnosť v oblasti astronómie.

Za príjemnou prechádzkou je možné sa vydať po brehu rieky Kysuce alebo k storočnej lipe.

KULTÚRA

Mestské kulturno-športové stredisko má svoju bohatú história, počas ktorej vo svojom priestore,

ale aj mimo neho, privíta množstvo zaujímačov slovenských, ale aj zahraničných osobností, usporiadalo tisícky kultúrnych, hudobných a iných predstavení. K bohatému programu prispievajú aj domáce organizácie. Ochotnícke divadelníctvo v meste má viac ako sto ročnú tradíciu a jeho predstavenia sa tešia veľkej obľube. Mestské kulturno-športové stredisko každočne usporadúva Kysucké kultúrne leto. V tomto roku bolo toto podujatie obohatené stretnutím dvoch kultúr a predstaveniami poľských súborov z mesta Lodygowice. Medzi ďalšie pravidelné akcie patrí Jakubovský jarmok, Ples mesta, fašiangová zábava, koncert chrámovej hudby v kostole a iné.

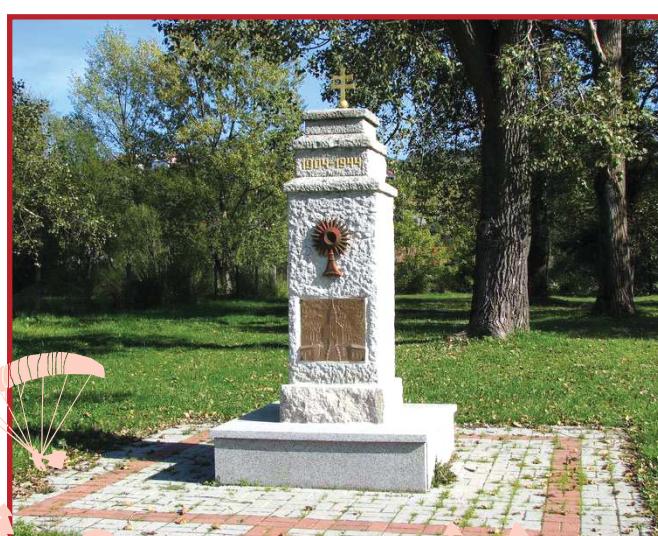
Každý víkend je v Kine Kysuca premietaný film z domácej alebo zahraničnej produkcie, často vhodný pre deti. Detom patrí každý mesiac aj nedele v estrádnej hale kultúrneho domu, a to formou divadelných predstavení.

SLUŽBY

Kysucké Nové Mesto vita všetkých návštěvníkov nielen ukážkou svojej histórie a krásou prírody v okolí, ale aj srdečnými ľuďmi a službami, ktoré poskytuje. Svoje miesto tu majú štyri banky, rôzne cestovné kancelárie, zdravotné stredisko a reštauračné a ubytovacie zariadenia (Hotel Mýto, Hotel Anna Mária, Hotel Kriváň, Chata Ostré, Motel Skalka, Penzión Európa a iné).

OKOLIE

V širšom okolí mesta sa nachádza veľa jedinečných zaujímavostí dostupných či už miestnou alebo osobnou dopravou: skansen vo Vychylovke s národnou kultúrnou pamiatkou lesnou úvraťou železnicou, po ktorej premáva historická lokomotíva, Vychylovské prahy, ropný prameň v Korni, pútne miesto v Korni, kamenné gule v Klokočove a Čadci – Megoňky, krasné mesto Žilina a iné.

Viac informácií na webovej stránke:

www.kysuckenovemesto.sk

Múzeum kysuckej dediny v Novej Bystrici – Vychylovke

Múzeum kysuckej dediny

023 05 Nová Bystrica – Vychylovka
správa MKD: +421 41 4397350
pokladňa: +421 41 4397219
fax: +421 41 4335290
e-mail: skanzen@kysuckemuzeum.sk

Otvorené: denne
pondelok – piatok: 9.00 - 17.00 hod.
sobota – nedeľa: 9.00 - 18.00 hod.

Prehliadky so sprievodcom

začínajú od pokladne

9.15, 10.00, 10.45, 11.30, 12.15, 13.00, 13.45, 14.30,
15.15, 16.00, 16.30*
* sobota, nedeľa

Posledný vstup bez sprievodcu
pondelok – piatok 16.15 hod., sobota – nedeľa 16.45 hod.

Minimálny počet na prehliadku
skanzenu je 8 osôb.

Cenník vstupného do areálu Múzea kysuckej dediny vo Vychylovke

vstupenka pre dospelých 1,66 EUR
vstupenka pre deti, študentov, dôchodcov a držiteľov preukazu ŤZP alebo ŤZP-S 0,83 EUR

Je stálou expozíciou v prírode, ktorá patrí k najrozšírajším na Slovensku. Jej úlohou je dokumentovať a priblížiť súčasníkovi spôsob života a kultúry kysuckého ľudu v minulosti. Expozícia zatiaľ obsahuje 34 obytných, hospodárskych, spoločenských, technických a sakrálnych stavieb. Počas sezóny ponúka návštěvníkom množstvo nedeľných tematických programov v podaní folklórnych skupín a súborov, ľudových umelcov, remeselníkov s ukázkami tradičných pracovných techník ľudových zvykov a bohatého repertoáru ľudových piesní. Pravidelná sezónna prevádzka v múzeu je od roku 1983. Do múzea sa dostanete autami alebo autobusmi z cesty č. E75 (11) medzi Čadcou a Žilinou z odbočky v Krásne nad Kysucou smer Nová Bystrica. Pravidelná autobusová doprava zachádza počas sezóny ku skanzenu, smer Šudovia cez skansen.

Historická lesná úzkokoločajná železnica

Historická lesná úvraťová železnica – HLÚŽ

023 05 Nová Bystrica - Vychylovka
Správa HLÚŽ a pokladňa: +421 41 4397219
fax: +421 41 4335290
e-mail: zeleznicka@kysuckemuzeum.sk

Otvorené: denne

pondelok - piatok: 9.00 - 17.00 hod.
sobota - nedeľa: 9.00 - 18.00 hod.

Sezónna prevádzka:

1. máj – 31. október

Trasa historických vlakov:

stanica Skansen - stanica Chmúra - stanica Kubátkovia - stanica Skansen (celkom 6 km)

Odchody vlakov zo stanice Skansen:

Pondelok – piatok: 9.15, 10.30, 11.30,
13.00, 14.00, 15.00, 16.00 hod.
Sobota – nedeľa: 9.15, 10.30, 11.30, 13.00,
14.00, 15.00, 16.00, 17.00 hod.

Vlak o 17.00 hod. premáva v soboty, nedeľe, len do 30. 9.

Vlaky sú vypravované zo stanice Skansen. Vlak bude vypravený len v prípade, že v ňom bude minimálne 10 cestujúcich.

Cenník vstupného na historickú lesnú úvraťovú železnicu vo Vychylovke

vstupenka pre dospelých 3,20 EUR
vstupenka pre deti, študentov, dôchodcov a držiteľov preukazu ŤZP alebo ŤZP-S 1,60 EUR

Historická lesná úvraťová železnica (HLÚŽ) tvorí organickú súčasť Múzea kysuckej dediny v Novej Bystrici-Vychylovke. Je zachovanou a funkčne obnovenou časťou bývalej

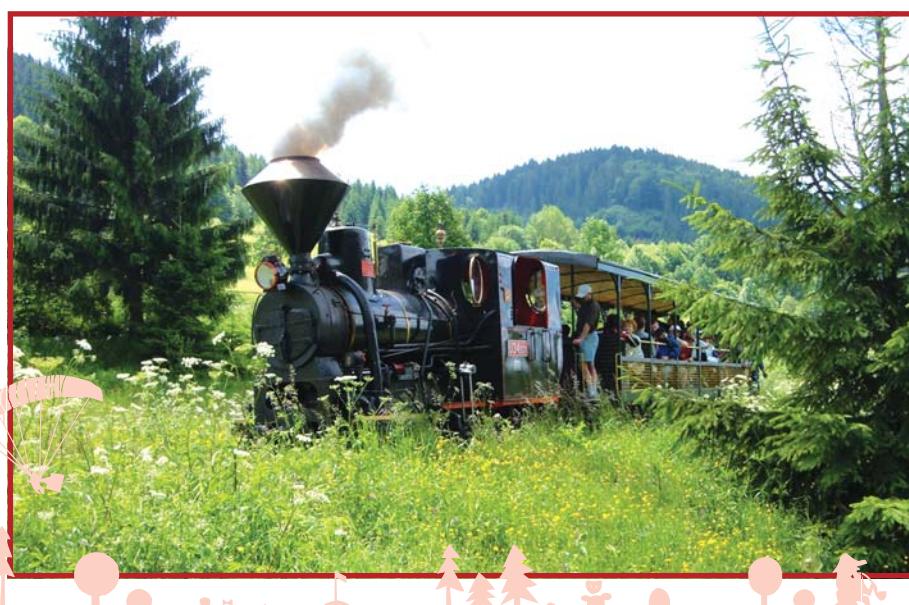
Kysucko-oravskej lesnej železnice (KOLŽ), ktorá vznikla v roku 1926 spojením lesných železníc vybudovaných v roku 1915-1918, kysuckej – z Oščadnice do Chmúry (Nová Bystrica, časť Vychylovka) a oravskej – z Lokce do Erdútky (terajšej Oravskej Lesnej). Spojenie oboch železníc sa uskutočnilo vybudovaním spojovacej trate z Erdútky do Chmúry. Po spojení dosiahla celková dĺžka KOLŽ vyše 110 km, z toho 61 km hlavnej trate, zvyšok tvorili odbočky, ktoré sa budovali, rušili, predĺžovali alebo skracovali podľa potreby odvozu vytaženého dreva. Prevádzka na KOLŽ bola ukončená na konci roku 1971 z dôvodu jej zrušenia a okrem 8 km dlhého úseku Chmúra-Tanečník, v ktorom sa nachádzal cenný úvraťový systém, bola ostatná trať demontovaná. Pomocou úvraťového systému sa prekonávalo väčšie prevýšenie (217,69 m) na pomerne krátkom úseku (vzdušná vzdialenosť 1500 m). Úvraťový systém HLÚŽ je jeden z dvoch, ktoré sa do súčasnosti zachovali v Európe.

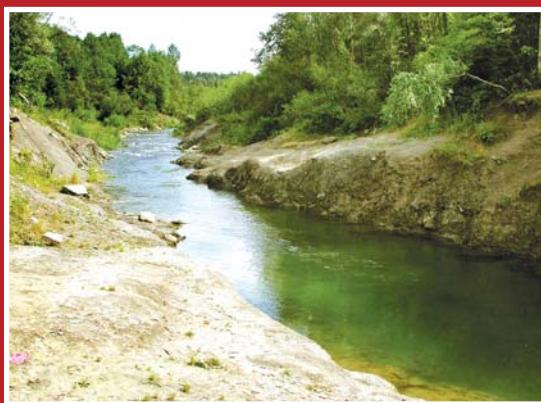
V roku 1974 prevzalo zachovanú časť zrušenej KOLŽ, vrátane koľajových vozidiel, do správy Kysuckého múzea v Čadci so zámerom jej funkčnej obnovy a nového spoločenského využitia formou múzejnej železnice v národopisnej expozícii. Popri rekonštrukcii 2,7 km dlhej časti trate v úseku Chmúra - Kubátkovia, ktorá sčasti prechádzala cez areál expozície v prírode, sa múzeum zameralo aj na doplnenie parku koľajových vozidiel. Po začatí prevádzky Múzea kysuckej dediny sa na zachovanej časti železnice uskutočňovali ukážkové jazdy historických vlakov. Po generálnej oprave trate v úseku Kubátkovia-Beskyd, zachovanej a funkčne obnovenej časti železnice, ktorá od roku 1991 nesie názov Historická lesná úvraťová železnica, začala od roku 1995 úradne povolená osobná doprava v úseku Kubátkovia - Chmúra - 1. úvrať, čím začala HLÚŽ plniť funkciu múzejnej železnice a stala sa samostatnou expozíciou Kysuckého múzea. Zachovaný úsek bývalej KOLŽ o dĺžke 8 km medzi Chmúrou (Vychylovka) a Tanečníkom (Oravská Lesná) s unikátnym úvraťovým systémom, bol ako technická pamiatka vyhlásený v roku 1991 za národnú kultúrnu pamiatku SR. V správe Kysuckého múzea je úsek od stanice Kubátkovia (0,0 km) po sedlo Beskydu (7,64 km), t.j. úsek ležiaci na území regiónu Kysuce.

Funkcie HLÚŽ:

- dokumentačno-prezentáčná, t. j. zachovanie dokumentu z dejín lesnej dopravy a techniky, ako aj jeho múzejná prezentácia
- prevádzková funkcia na prepravu návštěvníkov skanzenu

Súčasťou inventára HLÚŽ sú historické parné a motorové rušne, vozne a pod. Kysucké múzeum je poverené komplexnou dokumentáciou lesných železníc na Slovensku. Železnica premáva počas sezónnej prevádzky v mesiacoch máj – október.

DOBRÁ

Dobrá, obec se 3000 obyvateli, ležící 6 kilometrů východně od města Frýdku-Místku, má několik památkohodnot – barokní kostel, areál bývalého vrchnostenského dvora s památnou sýpkou a ještě několik starých dřevěných chalup. Výzití v Dobré je mnohostranné. Vycházky do přírody vedou obyčejně do hor, ale i blízkého okolí, zejména k řece Morávce nebo do okolních lesů a k průmyslovým zónám. Okrajem Dobré prochází okružní modrá turistická trasa k přehradě v Bašce a

na Skalickou strážnici a cyklotrasu Jihlava-Český Těšín a cyklotrasu do Skalice. Na ně navazuje vlastní turisticko-vlastivědný okruh a přírodovědná Národní památka Skalická Morávka. Koupání je možné ve velmi kvalitní vodě v řece Morávce, sportovní výzití na dvou velkých hřištích. Místní rarietou je rozhled z beskydské vyhlídky na panorama Moravskoslezských a východní část Beskyd zasahujících na Slovensko a do Polska, dále na Ondřejník, Pakovické hůrky, Frýdek-Místek a Ostravskou pánev.

Tipy:

- Farní kostel sv. Jiří na místě dřevěného, raně barokní 1683-1686, „ruská“ věž 1818 – chráněná památka.
- Arciknězí hostinec v bývalém panském dvoře se záchovalou sýpkou – chráněná památka.
- Poutě v Dobré – jedna z největších v regionu (24. dubna)
- Malá (13. června) a velká poutě na Prašivou (farnost Dobrá). 1. července setkání mládeže s ostravsko-opavským biskupem v Kamenitém pod Prašivou.
- Ondrášova krčma – nejstarší dřevěné stavení na frýdeckém Pobeskydí, bývalá panská hospoda – „Ondrášova krčma“ (doložená 1677), prokazatelný pobyt Ondráše z Janovic.
- Vycházka nebo výjezdka na kole na horu Prašivou, která je nejblíže Dobré (asi 90 minut pěšky)

Povodí Morávky ...

RAŠKOVICE

Obec se nachází v severovýchodní části Beskyd, na soutoku Morávky a Mohelnice, mezi Prašivou (843 m) a Kyčerou (892 m). Sportovnímu využití slouží dva areály: fotbalový a volejbalový, jehož kurty využívají i tenisté. V obci funguje místní knihovna v budově mateřské školy. Její součástí je Malá galerie, která nabízí výstavy obrazů, fotografií, historických dokumentů aj. K prostorám knihovny patří i Památník Raškovic založený v roce 2002. Současným generacím se svým obsahem snaží přiblížit lidovou kulturu, jejíž nositelé byli zdejší obyvatelé. Obec Raškovice je pro turisty výchozí stanice do dvou krásných beskydských údolí – Morávky a Mohelnice, v létě pro pěší turistiku, v zimě pro lyžování. Horní část obce spadá do CHKO Beskydy, do dolní části zasahuje rezervace Skalická Morávka. Obec protínají čtyři cyklostezky: 6113 Raškovice – Pražmo – Visalaje – Ostravice, 6005 Frýdek-Místek – Žermanice – Raškovice – Frýdek-Místek, 46 Rožnov p. R. – Martinák – Ostravice – Malenovice – Raškovice – Český Těšín, Greenway – Krakov –

Morava – Vídeň a dvě turistické trasy (červená: hotel Ondráš – Lysá hora, žlutá: ZŠ – chata Prašivá).

Tipy:

- Rybolov v řece Morávce a Mohelnici – pstruhová voda, koupání v přírodních splavech.
- Tři duby letní, stáří asi 330 let, u Adámkovy vily.
- Řada dochovaných dřevěnek.

MORÁVKA

Malebná obec Morávka, vklíněná mezi masívy Travného a Slavíče, je pro své vzácné přírodní úkazy a nedotčenou přírodu zařazena do CHKO Beskydy. Zaujme především milovníky zdravého prostředí, turistiky, rybaření a myslivosti. Pěší turisté uvítají výstup na vr

choly: Ropička (918 m), na jehož vrcholu se nachází bývalá Bezručova chata z r. 1923, dále Travný (1203 m), Malý Travný (1089 m), kde jsou zbytky partyzánského bunkru a pomník partyzánum. Dále je možno navštívit turistickou chatu na Kotaři a hospůdku Ateliér

Chalupa. Je možné absolvovat naučnou stezku Prameny řeky Morávky nebo Wolfram. Na Sviňorkách byl vybudován nový lyžařský areál, BikePark, který nabízí skokovou dráhu. K dalším turistickým lákadlům patří REIT jízdárna pod Lipovým a vodní dílo Morávka.

Tipy:

- Údolní přehrada na řece Morávce byla postavena v 60. letech minulého století, v letech 1997 až 2000 prošla nákladnou rekonstrukcí za použití v rámci střední a východní Evropy jedinečného technického řešení, kdy byla po několik měsíců vypuštěna. Pod přehradou pokračuje řeka Morávka jako přírodní památka s kaňonovitým profilem přirozeného štěrkonosného toku s řadou skalních prahů a peřejí. Celý její horní tok po Vyšní Lhoty je zařazen do soustavy chráněných území evropského významu Natura 2000. Tel.: +420 558 691 021, www.povodiody.cz
- SKI AREÁL MORÁVKA-SVIŇORKY – tel.: +420 558 432 080, www.skimoravka.cz

... příroda, sport, zábava

VYŠNÍ LHOTY

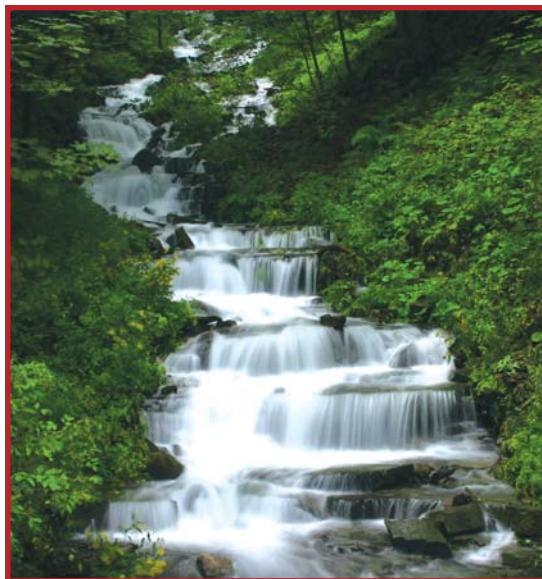
Obec Vyšní Lhoty leží na pravém břehu řeky Morávky, pod známou beskydskou horou Prašivou. Obcí protéká řeka Morávka, která je na horním toku součástí CHKO Beskydy a na dolním, díky unikátnímu štěrkonosnému podloží, Národní přírodní památkou Skalická Morávka. Tyto dvě části přímo v obci dělí rozdělovací jez, který je technickou raritou a je pouze jednou ze dvou staveb tohoto typu v rámci celé České republiky. Nad Vyšními Lhotami se do výše 843 m n.m. zvedá vrchol Prašivé,

o něco nižší na kraji táhlého hřebtu je známé poutní místo s dřevěným kostelem sv. Antonína Paduánského. Kostelík nechal postavit v roce 1640 zbožný Jiří hrabě z Oppersdorfu, majitel frýdeckého panství. Podle legendy na tomto místě málem zahynul při lově na jelenu a jako projev díkůvzdání Bohu za záchranu života slíbil postavit kostelík. Dřevěný kostel je dnes národní kulturní památkou a v neděli po 13. červnu, svátku svatého Antonína, se zde koná tradiční pouť, na kterou se schází lidé z

dalekého okolí. Kostelík je nejvýznamnější kulturní i turistickou atrakcí této obce. Roku 1921 staví na Prašivé naproti kostelíku Pobeskydská jednota slezská turistickou chatu za rekordních 7 měsíců. Při budování tohoto architektonicky zajímavého objektu ochotně a bez nároku na mzdu pomáhali lidé z blízkých obcí. Dnes patří chata Klubu českých turistů. Po stavebním rozšíření a zejména po nedávných opravách slouží početným turistům k občerstvení i přenocování.

Tipy:

- Turistická chata na Prašivé – tel.: +420 558 438 084, web: www.chatanaprasive.cz, <http://www.ado.cz/poutni/prasiva/prasiva.htm>
- Tenis i nohejbal si můžete zahrát na místním zrekonstruovaném tenisovém kurtu, malou kopanou na travnatém hřišti a volejbal, nohejbal na víceúčelovém hřišti, které je v zimě upraveno pro bruslaře. V letních měsících si zaplavete v přírodním říčním koupališti.
- Vyšními Lhotami vede cyklotrasa č. 6005 na Žermanicou přehradu a č. 6113 k vodní nádrži Morávka až na Bílý Kříž, Visalaje. Kromě nich ale také známá cyklotrasa Pivo-varu Radegast a mezinárodní cyklotrasa Krakow-Vídeň.
- Pěši turisty přivede žlutě značená turistická trasa ke kostelíku a chatě na Prašivou. Stezka vede údolím malebného potoka Hlisník. Z Malé Prašivé je rozcestník s trasami dolů do Pražma (modrá TZ 6 km), do Dobratice (červená TZ, 5,5 km, Žermanice 14,5 km), do Komorní Lhotky (žlutá TZ, 5 km), na Ropičku 918 m (červená TZ, 6 km)

VOJKOVICE

Obec Vojkovice se rozkládá na cestě z Dobré dálí směrem na Polskou republiku. Turisty určitě zaujmí nový minipivovar se stylou hospůdkou s názvem Hostinec a minipivovar Koníček, který se

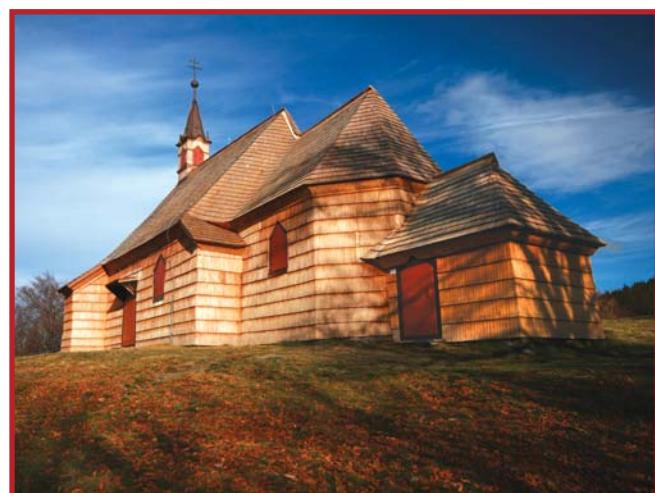
nachází na trase Vojkovice směr Dobratice. Hostinec byl zrekonstruován v roce 1999 z budovy, která sloužila jako chlév. Minipivovar byl postaven v roce 2006. Vyrábí se zde kvasnicové pivo.

Tipy:

- Z památek se může obec pochlubit nejen přírodní památkou mnohaletého dubu nedaleko Joklova statku, ale také kapličkou, která svou stavbou vítá návštěvníky na samém začátku obce.
- Odhlučněný areál pro cvičnou střelbu se nachází nedaleko hřiště TJ Sokol.
- Dále k sportovnímu vyžití slouží tenisové kurty a fotbalové hřiště TJ Sokol Vojkovice.

DOBRAVICE

Přes Dobratice vede červená turistická značka, po které se můžete dostat na vrchol Malé Prašivé (706 m) nebo v opačném směru na přehradu Žermanice (12 km, koupání, vodní sporty). Stezka vede převážně po zpevněných komunikacích, proto je vhodná i pro absolvování na kolech a v úseku za Vojkovicemi jde souběžně s cyklotrasou 6005.

NIŽNÍ LHOTY

Za povísmnutí zde stojí kaplička na katastrální hranici s obcí Nošovice, hasičská zbrojnica, kaple Navštívení Panny Marie z roku 1946 a několik původních dřevěnek. V obci je k dispozici fotbalové hřiště a víceúčelové dětské hřiště.

Tipy:

- Okolí obce je vhodné pro cykloturistiku. Obcí vedou dvě cykloturistické stezky „Za koupáním k Žermanické přehradě“ a „Beskydy Radegast Cyklo Track“. Region, kterým prochází cyklotrasy, je atraktivní především díky vodním nádržím Žermanice a Těrlicko a malebné krajině pod Beskydami s výhledem na tyto hory.

Povodí Morávky - příroda, sport, zábava

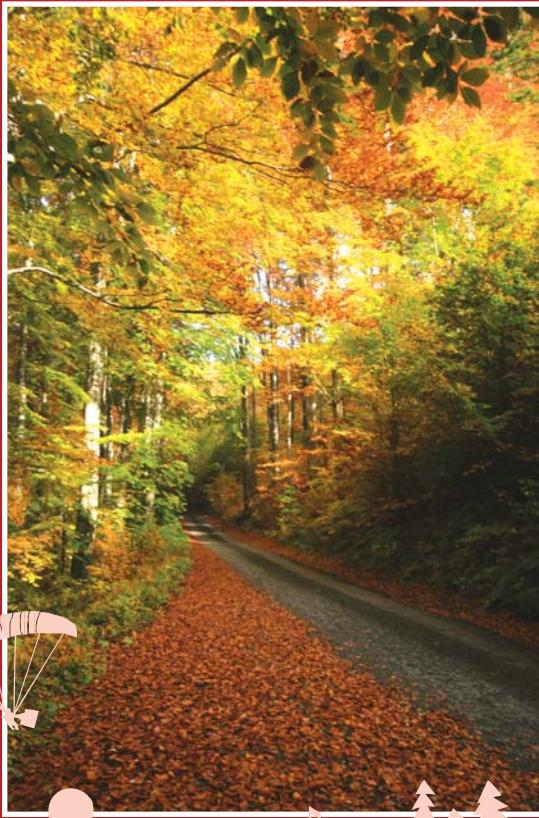
KRÁSNÁ

K rekreaci a sportu slouží v obci lyžařské vleky – Zlatník, Sihly, Visalaje, Lysá hora, u Penzionu Beskydy, RZ Hájenka.

Koupání je možné v řece Mohelnici nebo v bazénu v Penzionu Beskydy, kde je v místě i tenisový kurt s umělým povrchem.

Tipy:

- Zemědělská usedlost č. p. 10 s roubenou stodolou a ovčinem – památkově chráněný lidový soubor.
- Turistické trasy: Krásná – Šebestýna – Lysá hora (těžká), Krásná Zlatník – Vyšní Mohelnice – Lysá hora (těžká), Krásná – Kyčera – Kykulka – Ivančena – Malchor – Lysá hora (těžká), Krásná Visalaje – Lysá hora (středně těžká).
- LYŽAŘSKÝ VLEK VISALAJE RADEGAST KRÁSNÁ-SIHLY – tel.: +420 608 161 115, web: www.visalaje.cz

NOŠOVICE

Nošovice jsou vstupní branou do romantického údolí říčky Morávky, pramenící u samých hranic se Slovenskem. Rekreační oblast okolní Morávky a Krásné je důležitým rekreačním zázemím pro region. Jméno obce je trvale spojeno s názvem světoznámého piva RADEGAST.

Dostatek vynikající pramenité vody byl jedním z předpokládů vybudování moderního závodu. Při poslední dostavbě byla přímo v areálu podniku otevřena restaurace s ochutnávkou piva. Zasportovat si můžete na místních antukových tenisových kurtech (správce Pivovar Nošovice) nebo

na malém travnatém hřišti. Pro basketbal a volejbal můžete využít tělocvičnu u školy. Ke koupání slouží přírodní říční koupaliště. Okolí je ideální pro turistiku a cyklistiku, například po značené trase okolo Žermanické přehrady (č. trasy 6005) nebo po trase Radegast CykloTrak.

Tipy:

- Národní přírodní památka Skalická Morávka, přírodní divoká řeka.
- Pivovar Radegast – exkurze – tel.: +420 558 602 566, www.radegast.cz

PRAŽMO

Pražmo je nevelká obec v krásném prostředí beskydských hor v údolí řeky Morávky, která uspokojí pohodáře mající rádi přírodu, hory a nepotřebující mít kolem sebe neustále plno ruchu. Dominantou obce je bezesporu kostel

(1817) zasvěcený sv. Janu Nepomuckému s nádherně malovaným stropem. V roce 2010 bude obec Praž-

mo hostitelem celostátního setkání parohatých měst a obcí (obce mající ve znaku paroží).

Tipy:

- Obec Pražmo je výchozím bodem pro mnohé turistické trasy do okolních beskydských kopců.

Koňobusem na Sviňorky

Letos to je již devátá sezóna, co se na Morávce – SVIŇORKÁCH v Beskydech rozjely s prvním sněhem vleky.

Pro vyznavače adrenalinových sportů bude mít tuto zimu premiéru 4crossová trať (4 závodníci na lyžích nebo snowboardu v jedné trati). Trať je plná skoků, klopených zatáček a velbloudích hrub.

A jako každou zimu si přijdou na své příznivci Freestyle. Jak na lyžích, tak na snowboardu si můžou brousit své hrany na 6metrovém oblouku, 8metrové bedně a v případě příznivých podmínek určitě bude big air!

Na běžkaře čeká 23 km upravené stopy, podél masivu Travný, s nádhernými výhledy na okolní kopce a přehrada Morávka. V posledních letech si stále více příznivců získávají sněžnice. Na nich se můžete toulat zasněžený-

mi pláněmi cestou necestou... Obojí k zapůjčení v místní půjčovně.

Již tradičně se koňobusem z hlavního parkoviště

dostanete jak na sjezdovku, tak i k nedalekému Pensionu Jízdárna, kde se můžete projet na koních, nebo si užít relax ve ven-

kovní vířivce s teplotou 37°C. A co je to vlastně ten koňobus? Jsou to sáně tažené statnými koňmi! Provoz o svátcích a vikendech

9-12, pro více informací a ceny volejte 558 691 273.

Na shledanou na Sviňorkách.

www.skimoravka.cz

V stredisku sú dve 4-sedačkové lanovky, jedna 6-sedačková lanovka v kombinácii s osiemmiestnymi kabínkami, 4 lyžiarske vleky – dva pre začiatočníkov a deti a dva pre zdatných lyžiarov. Všetky zjazdovky sú plne zasnežované, denne kvalitne a terénne upravované, celková dĺžka tratí 14 km. Prepravná kapacita 9 700 osôb/hod. Pre bežkárov sú k dispozícii bežecké trate na Stope zdravia v dĺžkach 1, 3 a 5 km.

V prípade dobrých snehových podmienok je k dispozícii snowboardový areál – U-rampa, niekoľko skokov a zaujímavé raily – v časti Marguška. V stredisku funguje Skidata – najmodernejší lístkový systém – variabilný pre potreby zákazníka.

V sezóne pre návštěvníkov slúžia SKIBUSY – z Bratislav, Trnavy, Nitry, Piešťan, Trenčína, Žiliny, Ostravy, Brna, Uherského Hradiště, Katowic...

Autobus zo Žiliny premáva každý deň aj na večerné lyžovanie. Všetky parkoviská na deň aj na večerné lyžovanie sú zadarmo.

V stredisku funguje bezplatná kyvadlová doprava zo záchytných parkovísk a z jednotlivých autobusových zastávok v obci Oščadnica. Čakacia doba jednotlivých skibusov, ktoré zvážajú lyžiarov zo záchytných parkovísk, je riadená podľa potreby, čakacia doba na skibus však

SNOW PARADISE Veľká Rača

neprekračuje 15 minút.

Pre návštěvníkov je k dispozícii kompletný lyžiarsky a snowboardový servis, ako aj požičovňa a úschovňa lyží, lyžiarok v NTC Veľká Rača ako aj v externých úschovňových skrinkách.

Lyžiarska škôlka sa nachádza v lokalite Devovka-Košariská, vo veselom a zábavnom areáli, v ktorom si môžete svoje detúrence „odložiť“ a postarájú sa o nich profesionálni inštruktori. Pre záujemcov je k dispozícii lyžiarska a snowboardová škola.

Aj v zimnej sezóne je v prevádzke „bobovka“, najdlhšia 1300 m bobová dráha – Alpin Coaster.

Prevádzková doba strediska SNOW PARADISE Veľká Rača-Oščadnica je nasledovná:

- denné lyžovanie od 8.30 hod do 16.00 hod

- večerné lyžovanie od 17.30 hod do 21.00 hod v závislosti od snehových podmienok

viac informácií na: www.velkaraca.sk

SNOW PARADISE Veľká Rača - Oščadnica

SCR Veľká Rača, a. s.:

Dedovka 40, 023 01 Oščadnica

Tel./Fax: +421 41 4382 120,

+421 41 4382 959

e-mail: scr@velkaraca.sk

RAČA-TIK

Turisticko-informačná kancelária

Námestie M. Bernátka 1797

023 01 Oščadnica

Tel./fax: +421 /0/ 41 4382 101

Tel.: +421/0/ 41 4382 350

e-mail: tik@velka-raca.sk

Kalendárium 2010 – KIC mesta Čadca

Novoročný koncert

Osobnosť Kysúc 2009

Slávnostný galaprogram spojený s udeľovaním ocenení Osobnosť Kysúc 2009 organizovaný v spolupráci s Kysuckou nadáciou
9. január, KIC – Dom kultúry Čadca

Plesová sezóna v KIC

– DK Čadca

2. januára
Ples rybárov
15. januára
Ples kubánsky
30. januára
Ples športovcov
Kontakt: KIC – Dom kultúry Čadca

28. 1. o 18.00 – Marcela

Laiferová – koncert populárnej slovenskej speváčky

Výstava: Mgr. Leonard Ulman – výber z tvorby –

január 2010

Výstava z tvorby výtvarníka z Turzovky, člena Štúdia neprofesionálnych výtvarníkov pri KKS v Čadci.

Plesová sezóna v Čadci

5. február

Reprezentačný ples SOŠ

6. februára

Farský ples

13. február

Valentínsky ples

Kontakt: KIC – Dom kultúry Čadca

Výstava: Syndikát foto- grafov Slovenska – Výstava fotografií slovenských autorov

Zdravé detstvo kysuckých detí – výstava výtvarných prác detí ZŠ, ZUŠ a CVČ v Čadci. Hlavný garant: Žilinský samosprávny kraj – február 2010

Karneval pre deti

Zábavné podujatie pre deti s bohatým kultúrnym programom a odmeňova-

ním najkrajších masiek.
február, KIC – Dom kultúry Čadca

Pravidelné popoludnia

pre deti – vždy v nedeľu o 15.00 hod.

10. 2. o 18.00 hod. – Romano Stilo – koncert

Poľovnícka výstava

Výstava poľovníckych trofejí za uplynulú sezónu marec, KIC – Dom kultúry Čadca

Stružielka kreslí a maľuje

(KKS a KIC – DK Čadca)
AMFO 2010 – (KKS, KIC – DK Čadca) – 19. 3. – 19. 4. 2010

Pravidelné popoludnia

pre deti – vždy v nedeľu o 15.00 hod.

20. 3. o 18.00 hod. – „Mám okno“ – divadelné predstavenie RND

Veľkonočná hudba

Koncert Kysuckého komorného orchestra apríl, KIC – Dom kultúry Čadca

April 2010 – výstava: Pa- lárikova Raková – výstava k celoslovenskej súťažnej divadelnej prehliadke

Kysuce majú talent

Finále zábavno-súťažnej show, v ktorej sa budú prezentovať kysucké talenty apríl, KIC – Dom kultúry Čadca

Pravidelné popoludnia

pre deti – vždy v nedeľu o 15.00 hod.

29. 4. o 19 hod. – „Carmen“ – Slovenské divadlo tanca

Country majáles

1. mája, KIC – Dom kultúry Čadca

Šramot

koncert hudobnej skupiny Šramot pri príležitosti 10. výročia jej založenia 15. mája, KIC – Dom kultúry Čadca

máj, KIC – Dom kultúry

Čadca

„Svätá rodina“ – premiéra divadelného súboru J. Palárika

Výstava – máj 2010 –

Matka Tereza – fotogra- fická výstava z návštavy Matky Terezy v Čadci

Mesto deťom

10-denný cyklus podujatí venované deťom pri príležitosti MDD jún, KIC – Dom kultúry Čadca

Premiérový deň súboru

moderného tanca JOJA

Galaprogram súboru moderného tanca JOJA v Čadci. jún, KIC – Dom kultúry Čadca

Pravidelné profesionálne

programy pre dospelých

(hudobno-zábavné programy, divadlá, koncerty...).

kultúry Čadca

Čarovný svet očami detí

Výstava výtvarných prác detí MŠ Čadca jún, KIC – Dom kultúry Čadca

Výtvarné workshopy

pre deti

Tvorivé dielne pre deti, jún, KIC – Dom kultúry Čadca

Pravidelné popoludnia

pre deti – vždy v nedeľu o 15.00 hod.

Pravidelné profesionálne programy pre dospelých (hudobno-zábavné programy, divadlá, koncerty...).

Vítazi AMFO 2010

Autorská výstava najúspešnejších fotoamatérov z regiónu Kysúc júl, KIC – Dom kultúry Čadca

August 2010 – Pulzovanie

III. – Obrazy J. Holešáčkovej z Čadce – výstava

August 2010 – Výstava ku Čadčianskym hodovým

dňom (KIC – DK Čadca)
výstava aj v septembri 2010

Čadčianske kultúrne leto
Cyklus kultúrnych a umeleckých podujatí a koncertov
Jún – august, letná scéna KIC – Domu kultúry Čadca

Čadčianske Bartolomejské hodové dni
Medzinárodný festival Drôtománia
august, KIC – Dom kultúry a Matičné námestie Čadca

September
Pravidelné popoludnia pre deti – vždy v nedeľu o 15.00 hod.
Pravidelné profesionálne programy pre dospelých (hudobno-zábavné programy, divadlá, koncerty...).

Z úcty k starším
Cyklus kultúrnych podujatí venovaný našim starším spoluobčanom pri príležitosti Mesiaca Seniorov október, KIC – Dom kultúry Čadca

Október 2010 – výstava
ETNOFILM Čadca 2010

Divadlo deťom
Prehliadka profesionálnych a ochotníckych divadelných súborov z celého Slovenska a inscenáciami pre deti a mládež október, KIC – Dom kultúry Čadca

November, KIC – **Dom kultúry – Autorská výstava amat. výtvarník/y**
regiónu Kysúc (v spolupráci s KKS v Čadci)

Pravidelné popoludnia pre deti – vždy v nedeľu o 15.00 hod.

Pravidelné profesionálne programy pre dospelých (hudobno-zábavné programy, divadlá, koncerty...).

Mikuláš v meste

Zábavné podujatie pre deti Mesta Čadca december, Matičné námestie pred KIC – DK Čadca

December 2010 – **Vianočné výtvarné dielne pre deti MŠ a ZŠ** – zhотовovanie vianočných ozdôb a prianičiek na stromček

Výstava december 2010 – **Deti a Vianoce** – výtvarné práce detí ZŠ, ZUŠ, CVČ, špec. ZŠ Čadca

December 2010 – **Vianočné stoly** – výstava vianočného stolovania a pečiva

Združenej strednej školy hotelových služieb a obchodu v Čadci

20. Kysucké Vianoce v Čadci

Cyklus kultúrno-spoločenských a zábavných podujatí, koncertov a výstav pre širokú verejnosť december, KIC – Dom kultúry a centrum mesta Čadca, kultúrne inštitúcie v meste Čadca

Silvester 2010
Veľká Silvestrovská disco-show

31. 12. 2010 – Matičné námestie pred KIC – DK Čadca

Akce v Povodí Morávky

23. 1. 2010	O pohár starosty Morávka, Sviňorky	4. ročník otevřeného závodu ve sjezdovém lyžování, www.skimoravka.cz
29. 1. 2010	Hasičský ples Dobratice, pohostinství Na Šenku	www.dobratice.cz
5. 2. 2010	Ples přátel Sviňorek Morávka	www.skimoravka.cz
13. 2. 2010	Běžkařské závody na okruhu Travný - Morávka, Sviňorky	2. ročník závodů www.skimoravka.cz
20. 2. 2010	Obecní ples Dobratice, pohostinství Na Šenku	www.dobratice.cz
27. 2. 2010	Masky na sněhu Morávka, Sviňorky	Tradiční karneval na lyžích pro nejmenší www.skimoravka.cz
6. 3. 2010	Karneval Dobratice, pohostinství Na Šenku	www.dobratice.cz
1. 5. 2010	Hry bez katastru Dobratice, areál u hřiště	www.dobratice.cz
2. 5. 2010	Farní den Dobratice, areál za farou	www.dobratice.cz
8. 5. 2010	Turistika rodiče s dětmi - Dobratice, ZŠ	www.dobratice.cz
9. 5. 2010	Den matek Dobratice, pohostinství Na Šenku	www.dobratice.cz
28.-30. 5.	Setkání parohatých měst a obcí Pražmo	
5. 6. 2010	Dětský den Dobratice, areál u hřiště	www.dobratice.cz
5. 6. 2010	Den dětí – multifunkční sportovní areál Dobrá (kultura, soutěže, disco pro děti, sportovní fotbalové utkání apod.)	Pražmo
12. 6. 2010	Open Fest Kamenité - rockový festival	Výšní Lhoty
13. 6. 2010	Poutí na Prašivé	Výšní Lhoty
26. 6. 2010	Nohejbalový turnaj o pohár starostky	Výšní Lhoty
17. 7. 2010	Pohár hory Prašivá - soutěž SDH	Výšní Lhoty
28. 8. 2010	8. ročník Velké dobérské a výstava u příležitosti 100 výročí Krajinské výstavy konané v obci Dobrá v roce 1910 (volejbalový a fotbalový turnaj, kulturní vystoupení, tanecní zábava a hlavně výstava)	
28. 8. 2010	Pohádkový les Dobratice	www.dobratice.cz
Srpen 2010	Pohár starosty obce – soutěž SDH	Raškovice
Srpen 2010	Pohár Jar. Vybírala – soutěž volejbalu	Raškovice
Srpen 2010	Folklórní festival	Pražmo

Region Beskydy, zájmové sdružení právnických osob, spolupořádá společně s TJ Sokol Frýdek-Místek „Region Beskydy“ volejbalovou ligu – úvodní ročník turnaje pro amatérské hráče.

Jedná se o dlouhodobou soutěž pro předem přihlášená volejbalová družstva v rámci celého Euroregionu Beskydy. Tato soutěž je určena pouze pro

neregistrované hráče. To je pro ty, kteří v aktuálním soutěžním ročníku nejsou na soupisce družstva hrajícího krajské a vyšší soutěže dospělých a ligové soutěže

juniorů organizované ČVS. První ročník volejbalové ligy probíhá až do dubna 2010 vždy jednou měsíčně v neděli. Během každého hracího dne odehrájí druž-

stva dvě až čtyři utkání. Turnajové hrací dny se odehrávají ve sportovní hale 6. ZŠ v Místku, ulice Pionýrů.

Více informací naleznete na www.rbyl.cz.

Partneři projektu:

Region Beskydy

Zájmové sdružení
právnických osob
Náměstí Svobody 6
738 02 Frýdek-Místek
Česká republika

Tel: +420 739 203 934
e-mail: valaskova.dagmar@beskydy-info.cz
www.regionbeskydy.cz

Združenie Región Beskydy

Mestský úrad v Žiline
Námestie obetí komunizmu 1
011 31 Žilina
Slovenská republika

Tel: +421 417 235 564
Fax: +421 417 235 564
e-mail: beskydy@zilina.sk
www.beskydy.sk

Beskydské informační centrum

Frydek-Místek:

Náměstí Svobody 6
Tel.: +420 558 646 888
info@beskydy-info.cz

Zámecké náměstí 1257
Tel.: +420 558 438 391
frydek@beskydy-info.cz

Frýdlant nad Ostravicí:

Hlavní 308
Tel.: +420 558 676 909
frydlant@beskydy-info.cz
www.beskydy.com

Informačné centrum mesta Čadca

Matičné námestie 1434/11,
022 01 Čadca
Slovenská republika

Tel.: +421 (0)41 433 26 11
Mobil: +421 (0)915 82 26 46
Fax: +421 (0)41 433 26 12
e-mail: ikcadca@stonline.sk
www.kultura.mestocadca.sk

SDRUŽENÍ OBCÍ POVODÍ MORÁVKY

Dobrá 230,
739 51 Dobrá
Česká republika

e-mail: vysnilhoty@iol.cz
www.povodimoravky.cz
Tel.: +420 602 565 116

ČADCA

Námestie slobody 30
02201 Čadca
Slovenská republika

e-mail: cadca@mestocadca.sk
www.mestocadca.sk
Tel.: +421 (0)41 430 22 12
Fax: +421 (0)41 430 22 18

KYSUCKÉ NOVÉ MESTO

Námestie slobody 94
024 01 Kysucké Nové Mesto
Slovenská republika

e-mail: msu@kysuckenovemesto.sk
www.kysuckenovemesto.sk
Tel.: +421 (0)41 420 72 11

